

Csapó Benő

<http://www.staff.u-szeged.hu/~csapo/>

Diagnosztikus értékelés és differenciált fejlesztés: új eredmények és perspektívák

XX. Országos Közoktatási Szakértői Konferencia
Hajdúszoboszló, 2018. november 8.

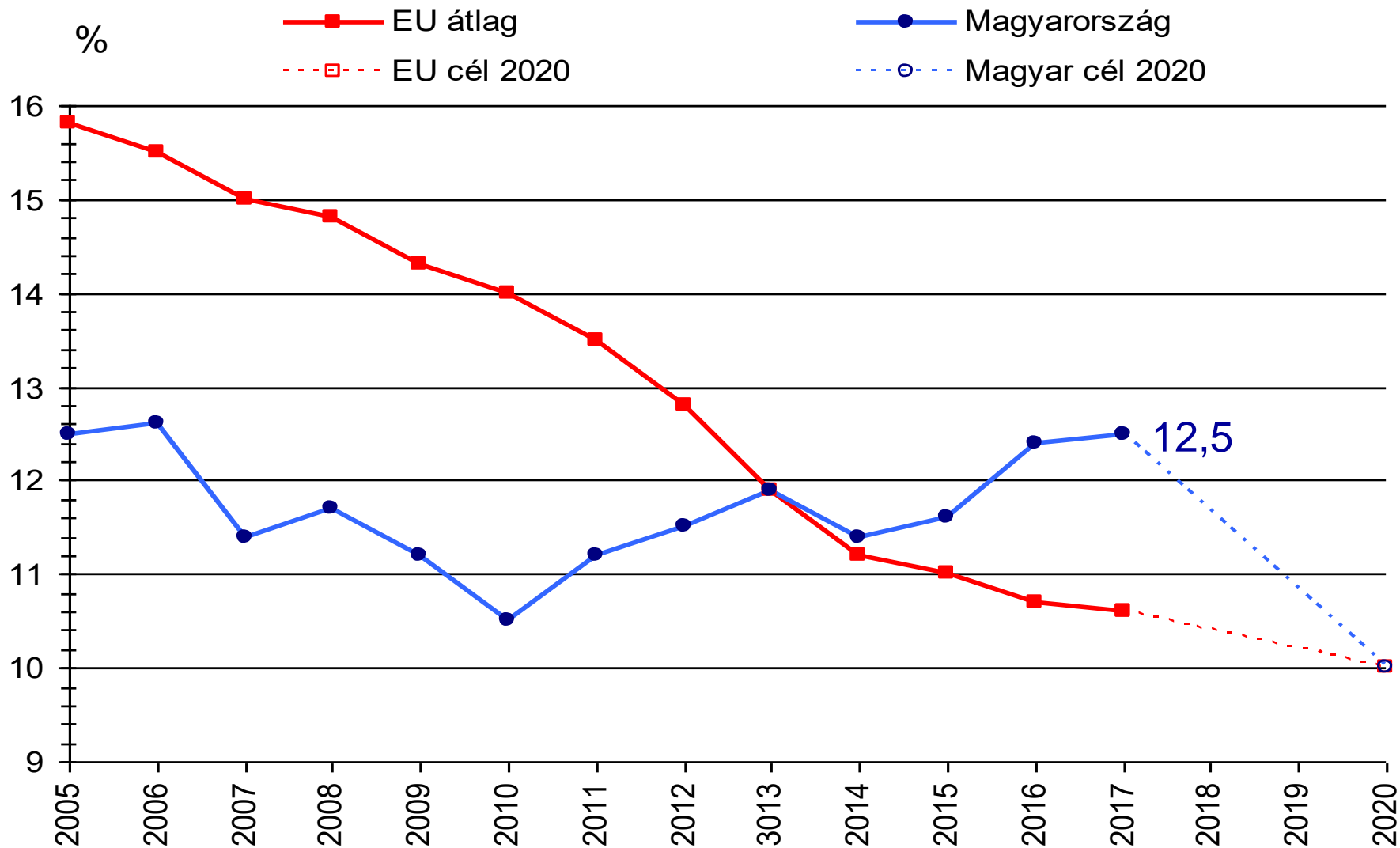
Az előző részek tartalmából

- Esélyegyenlőtlenség az óvodától az érettségiig
Debrecen, 2004. október 15.
- Hosszmetszeti – a tanulók követésén alapuló – felmérések a közoktatási rendszerekben
Hajdúszoboszló, 2006. október 13.
- A közoktatás fejlesztésének tudományos megalapozása
Hajdúszoboszló, 2008. október 9.
- A pedagógiai értékelés fejlesztésének új útjai: a formatív és az online tesztelés
Hajdúszoboszló, 2009. október 8.
- Az online diagnosztikus mérések szerepe az oktatás fejlesztésében
Hajdúszoboszló, 2011. október 19.
- Diagnosztikus értékelés és személyre szabott differenciált fejlesztés
Hajdúszoboszló, 2016. október 12.

Vázlat

- Bevezető gondolatok: a pedagógiai értékelés új lehetőségei (adattudomány, tanulás-analitika)
- Az eDia rendszer fejlődésének újabb fázisa
- A teljes körű alkalmazás lehetőségei és feltételei
- Empirikus eredmények
- További fejlesztési feladatok
- Összegzés

A iskolát korán végzettség nélkül elhagyók arányának változása (EU 2020)

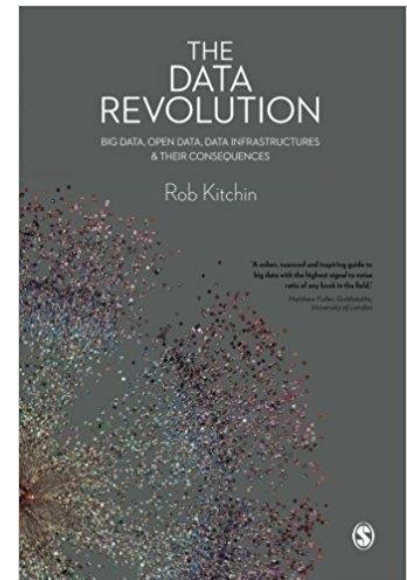
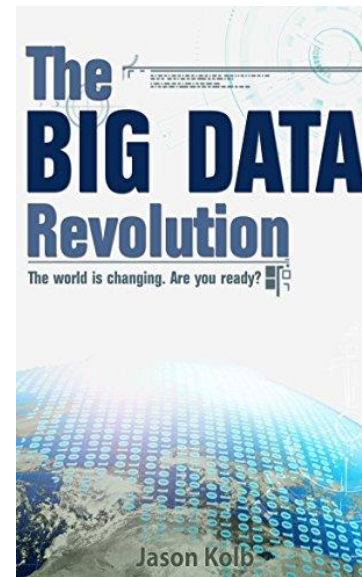
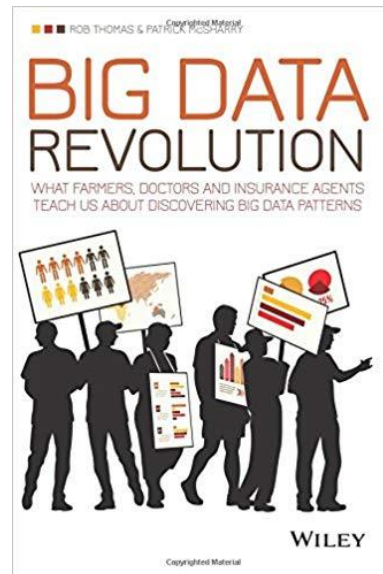
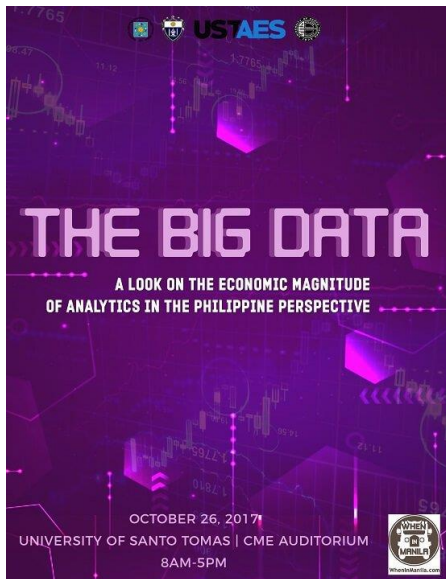
Az adatok szerepe az oktatásban

- Az adatok szerepe, „adatforradalom”, „adatrobbanás” a világban
- Adattudomány (data-science)
- Adatbányászat (data-mining)
- Nagy adatbázisok (big data)
- Pedagógiai adatbányászat (educational data-mining)

Adatforradalom, adatrobbanás

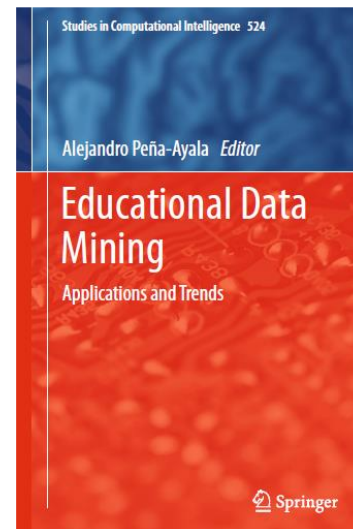
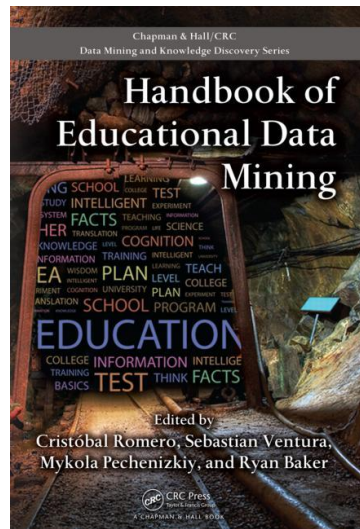
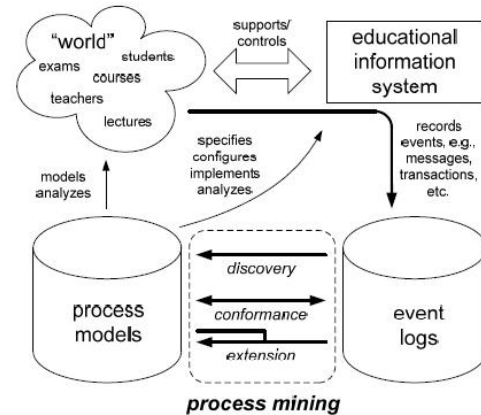
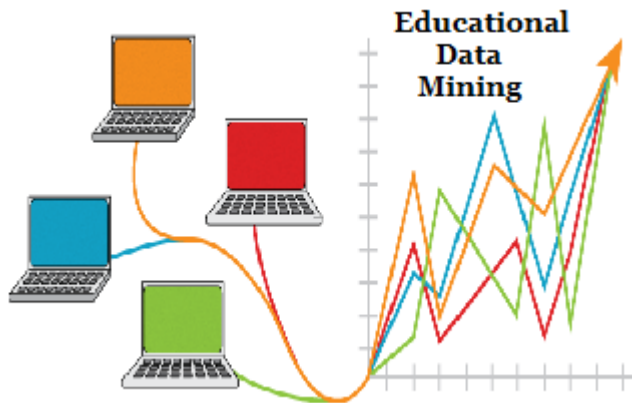

DATA
REVOLUTION

Pedagógiai adatbányászat

(educational data-mining, process-mining)

Tanulás-analitika (learning analytics)

How

EDUCATIONAL DATA MINING & LEARNING ANALYTICS

can help:

Educational data mining focuses on developing new tools and algorithms for discovering data patterns

EDUCATIONAL DATA MINING CAN ANSWER QUESTIONS LIKE:

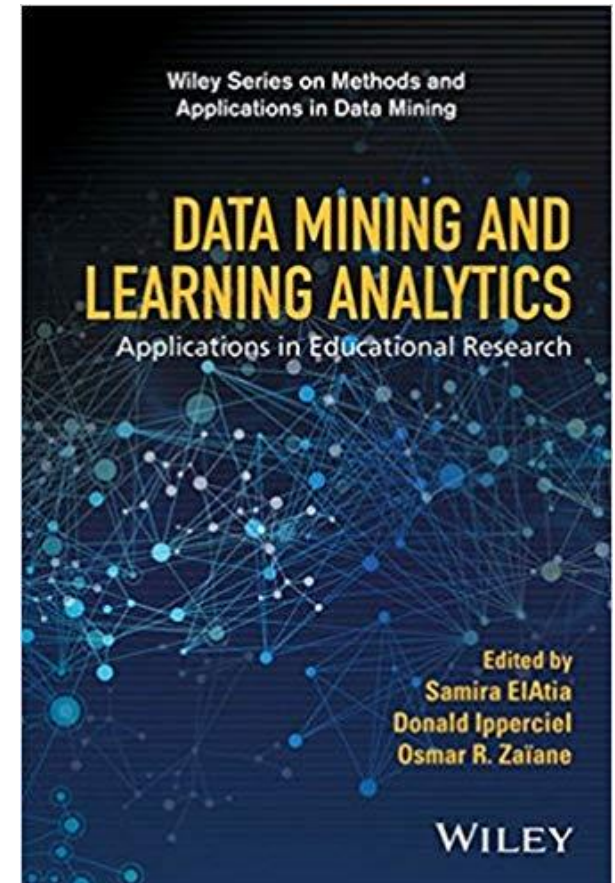
- What sequence of topics is most effective for a specific student?
- Which student actions are associated with better learning and higher grades?
- Which actions indicate satisfaction and engagement?
- What features of an online learning environment lead to better learning?

Learning analytics focuses on applying tools and techniques at larger scales in instructional systems

LEARNING ANALYTICS CAN ANSWER QUESTIONS LIKE:

- When are students ready to move on to the next topic?
- When is a student at risk for not completing a course?
- What grade is a student likely to receive without intervention?
- Should a student be referred to a counselor for help?

Szeressük az adatokat!

Milyen közel van mindez? eDia publikációk

frontiers
in Psychology

Cognitive Science

SECTION

ABOUT

ARTICLES

RESEARCH TOPICS

FOR AUTHORS ▾

EDITORIAL BOARD

ARTICLE ALERTS

< Articles

THIS ARTICLE IS PART OF THE RESEARCH TOPIC

Complex Problem Solving Beyond the Psychometric Approach

ORIGINAL RESEARCH ARTICLE

Front. Psychol., 09 March 2018 | <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00302>

The Efficacy and Development of Students' Problem-Solving Strategies During Compulsory Schooling: Logfile Analyses

 Gyöngyvér Molnár^{1*} and Benő Csapó²

¹Department of Learning and Instruction, University of Szeged, Szeged, Hungary

²MTA-SZTE Research Group on the Development of Competencies, University of Szeged, Szeged, Hungary

The purpose of this study was to examine the role of exploration strategies students used in the first phase of problem solving. The sample for the study was drawn from 3rd- to 12th-grade students (aged 9–18) in Hungarian schools ($n = 4,371$).

Az eDia online diagnosztikus értékelő rendszer

Az eDia online diagnosztikus rendszer

- A Szegedi Tudományegyetem Oktatáselméleti Kutatócsoportja fejleszti
- Az 1-6. évfolyam számára készült
- Tudományosan megalapozott tartalmi keretekre épül
- Az olvasás, a matematika és a szövegértés felmérésére készültek feladatbankok
- Összesen több, mint 25 000 innovatív, multimédiás feladatot tartalmaz
- Több, mint 1000 iskola használja

Az eDia tesztfeladatok

- Az 1-3. évfolyamon meg lehet hallgatni a feladatok utasításait
- Változatos, életszerű feladatokat tartalmaz: szöveg, kép, hang, animáció, videó, szimuláció
- Sokféle válaszadási lehetőség: szövegbevitel, klikkelés, objektumok mozgatása a képernyőn

http://edia.hu

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

OKTATÁSELMÉLETI KUTATÓCSOPORT
www.edu.u-szeged.hu/ok

Diagnosztikus

Mérések

Fejlesztése

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

SZÉCHENYI TERV

Főoldal

Munkatársak

Részprojektek

Továbbképzések

Pályázatok

Eredmények

Publikációk

Sajtó

Rendezvények

Galéria

Esélyegyenlőség

eDIA partneriskolák

Diagnosztikus mérések fejlesztése

Számos országban folynak a tanítást és a tanulást közvetlenül támogató, az egyéni tanulói igényeket kielégítő, diagnosztikus mérési rendszerek fejlesztésére irányuló programok. A Szegedi Tudományegyetem Oktatáseleméleti Kutatócsoportja a

TÁMOP-3.1.9-08/1-2009-0001 (1. fázis) és a **TÁMOP-3.1.9-11/1-2012-0001** (2. fázis) pályázatok által támogatott "Diagnosztikus mérések fejlesztése" című program keretében egy ilyen, a személyre szóló visszajelzést biztosító rendszer magyarországi kiépítését kívánja megalapozni (1. fázis), majd kivitelezni (2. fázis).

A fejlesztő munka a diagnosztikus rendszer összes lényeges elemére kiterjed. Magában foglalja a diagnosztikus méréseket tudományosan megalapozó standardok kidolgozását a három nagy műveltségterületen (olvasás-szövegértés, matematika és természettudomány), további tizennégy területen a fejlesztő munka elindítását, a feladatirást, feladatbankok építését, a hazai és a nemzetközi felmérések adatainak másodelemzését, valamint az érintett pedagógusok, szakemberek felkészítését. A projekt fő célja az 1-6. évfolyamos diákok készségeit, képességeit mérő, azok fejlődését egyénileg követő, a tanulási problémákat feltáró papír alapú (1. fázis) és elektronikus (2. fázis) értékelő mérési-értékelési rendszer kialakítása.

Nemzeti
Fejlesztési Ügynökség

Magyar
English

A diagnosztikus értékelés tartalmi keretei

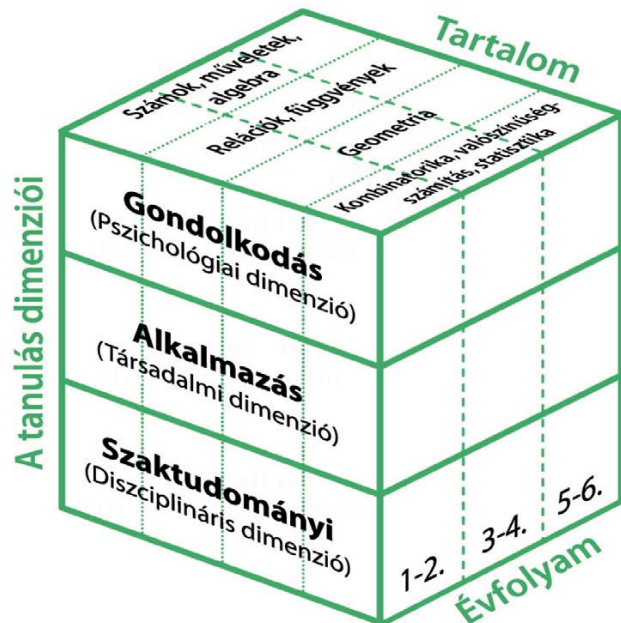
edia.hu
eDia
SZTE OK

A tudás három dimenziója: gondolkodás, alkalmazás, tantervi tudás

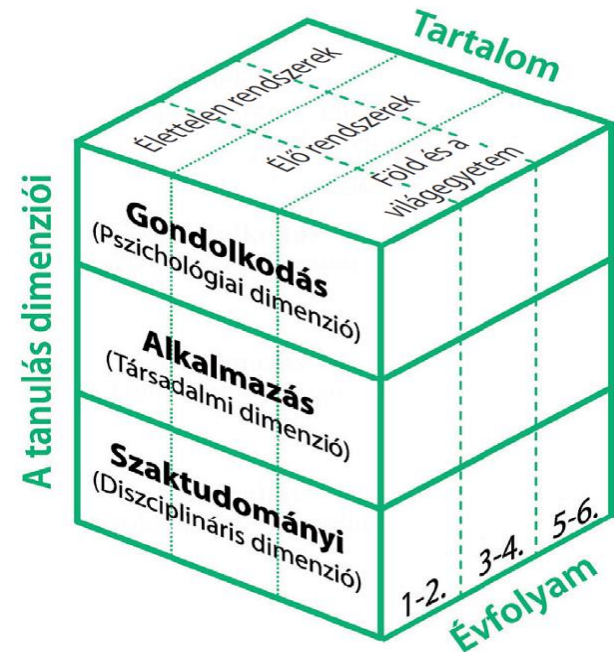
Olvasás - szövegértés

Évf.	Pszichológiai / kognitív	Alkalmazási / kontextuális	Tartalmi / tantervi
1-2.			
3-4.			
5-6.			

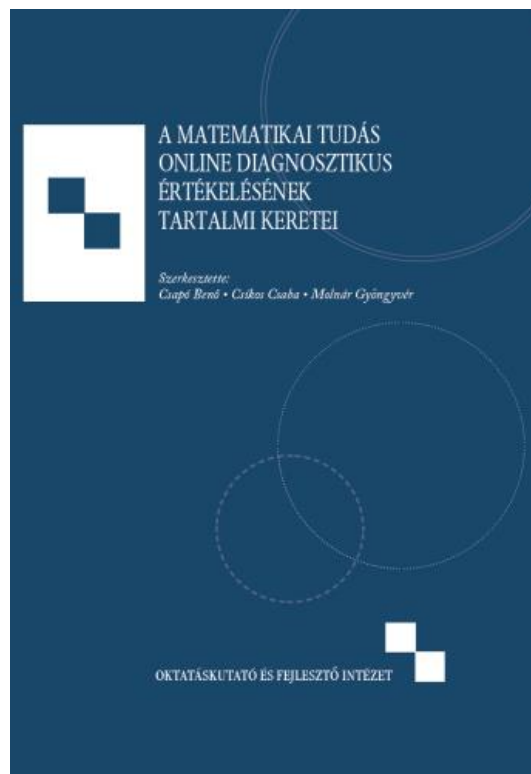
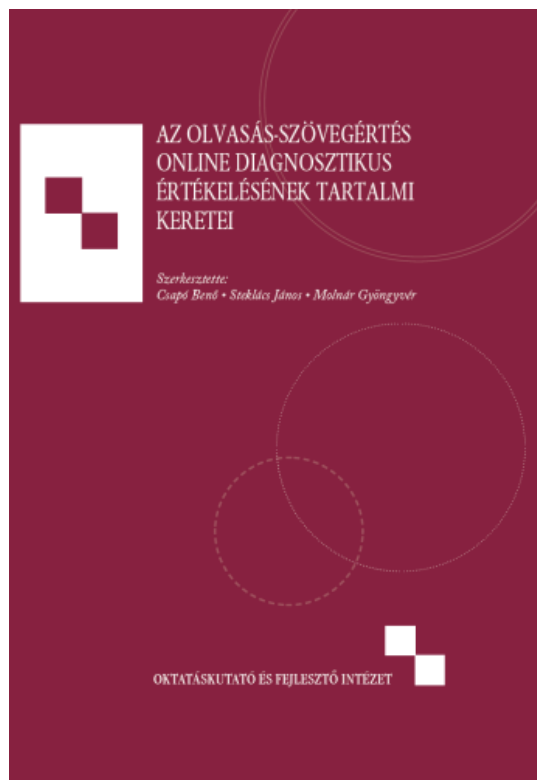
Matematika

Természettudomány

Az online diagnosztikus értékelés tartalmi keretei: olvasás, matematika, természettudomány (2015)

Partneriskolák

Olvasás
1-2. évfolyam

Olvasás
3-4. évfolyam

Olvasás
5-6. évfolyam

Matematika
1-2. évfolyam

Matematika
3-4. évfolyam

Matematika
5-6. évfolyam

Természettudomány
1-2. évfolyam

Természettudomány
3-4. évfolyam

Természettudomány
5-6. évfolyam

Demó tesztek megtekintése

**Az eDia rendszer:
újabb fejlemények – friss eredmények**

Az eDia rendszer: helyzetértékelés

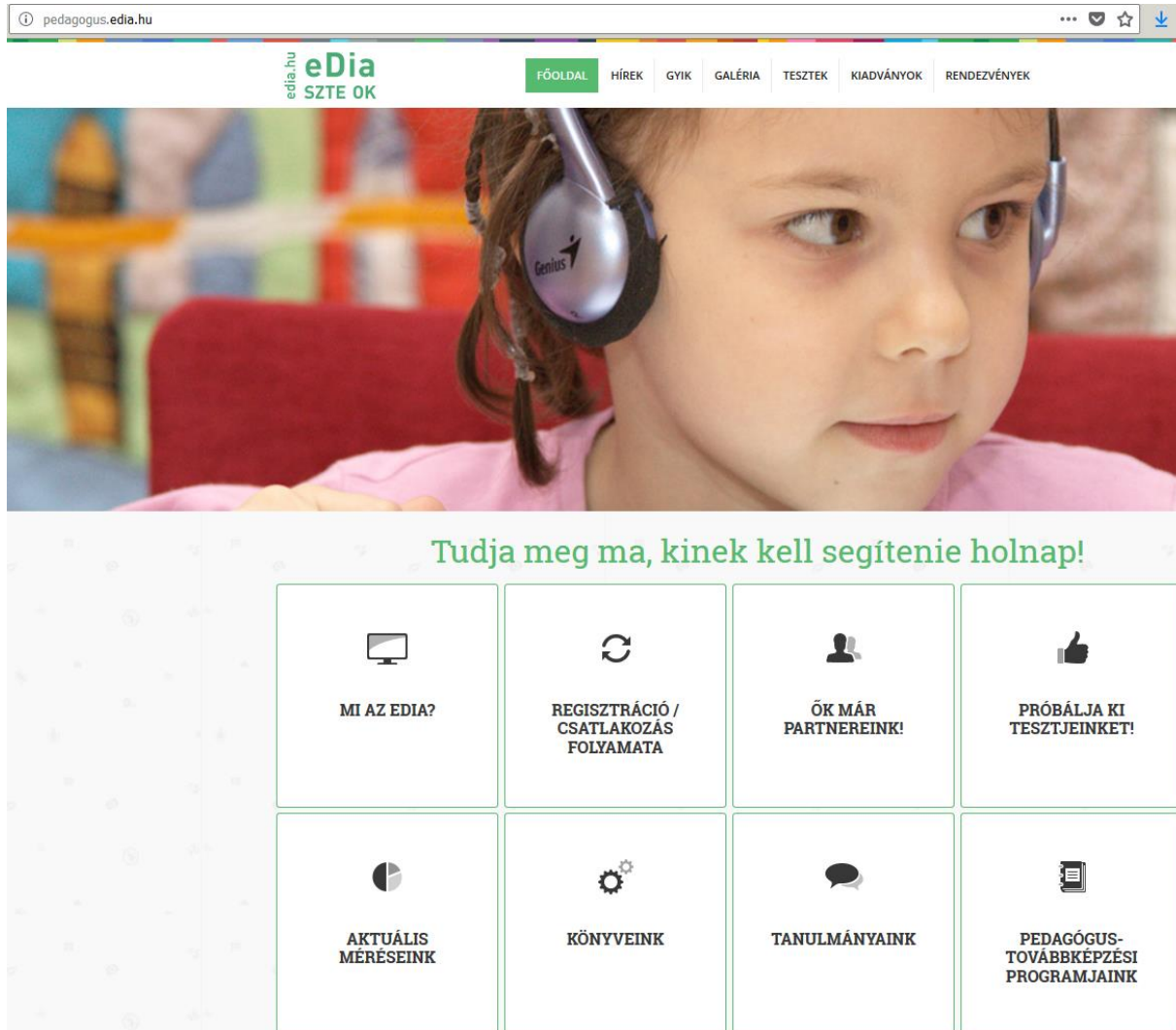
- Kísérleti üzemmódban 2015 óta működik
- Folyamatosan fejlődik
  - fejlődik a platform (új funkciók)
  - fejlődik a feladatbank (feladatok javítás, cseréje, új feladatok készítése)
  - fejlődik az adatelemző rendszer (viszonyítási adatok)
  - fejlődik a visszajelző rendszer (vizualizáció)
- Bármikor kiterjeszhető az összes iskolára
- A fejlesztés lehetőségei végtelenek

Pedagógusok képzése

- Ez eDia használata nem igényel képzést
- Tartalmi keretek: mit mér a rendszer
- A felmért területek és a tanítási gyakorlat kapcsolata
- Az adatok értelmezése: szakszerű diagnózis, az adatok kontextusba helyezése
- Az eredmények felhasználása a gyakorlat megváltoztatása érdekében

Pedagógus modul

<http://pedagogus.edia.hu/>

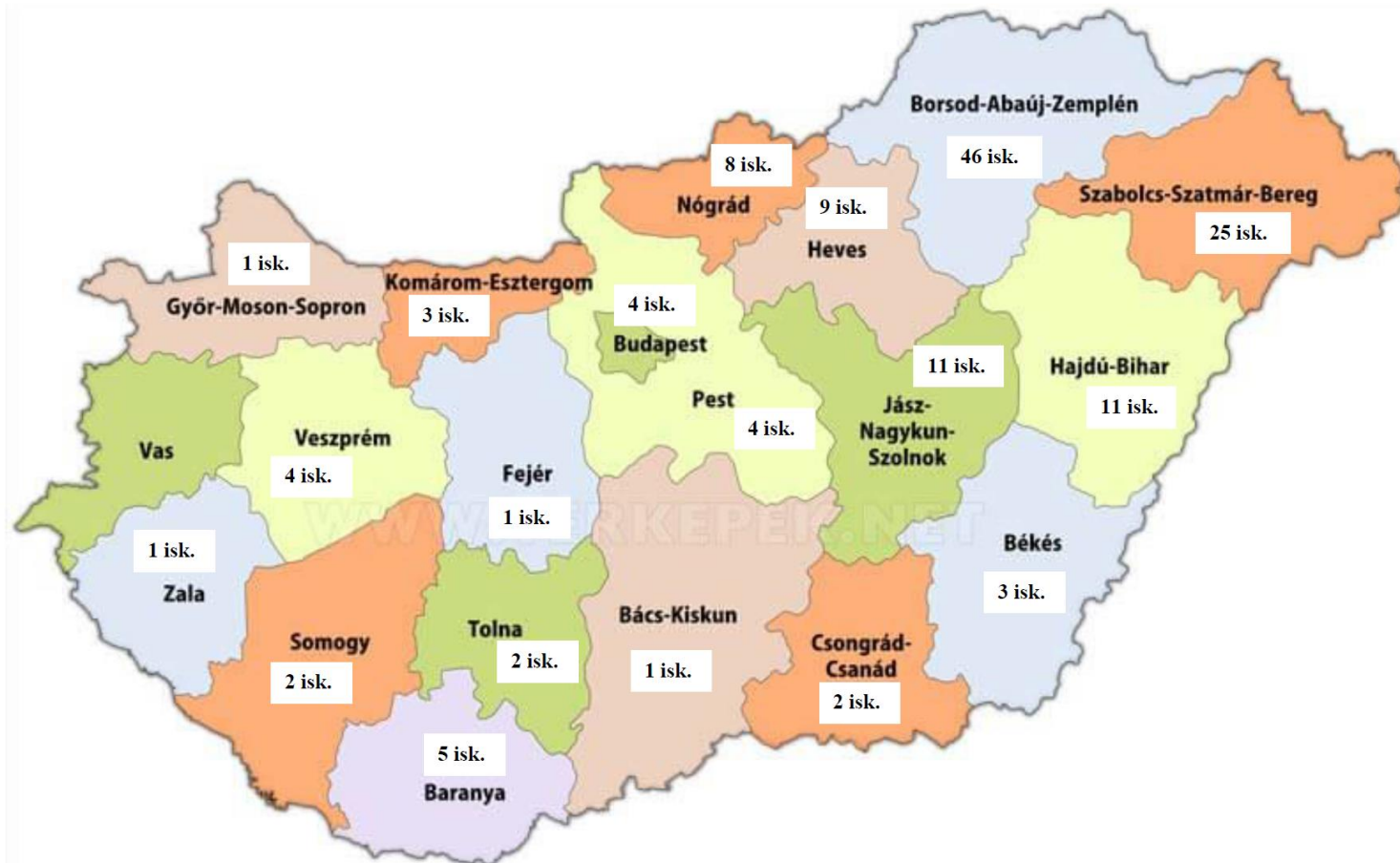
The screenshot shows the website pedagogus.edia.hu. The browser address bar displays the URL. The website header includes the logo 'edia.hu eDia SZTE OK' and a navigation menu with the following items: FŐOLDAL, HÍREK, GYIK, GALÉRIA, TESZTEK, KIADVÁNYOK, and RENDEZVÉNYEK. Below the header is a large image of a young girl wearing headphones. Underneath the image is a green banner with the text 'Tudja meg ma, kinek kell segítenie holnap!'. Below the banner is a grid of eight white tiles, each with an icon and a text label:

 MI AZ EDIA?	 REGISZTRÁCIÓ / CSATLAKOZÁS FOLYAMATA	 ŐK MÁR PARTNEREINK!	 PRÓBÁLJA KI TESZTJEINKET!
 AKTUÁLIS MÉRÉSEINK	 KÖNYVEINK	 TANULMÁNYAINK	 PEDAGÓGUS- TOVÁBBKÉPZÉSI PROGRAMJAINK

Tanári tesztek

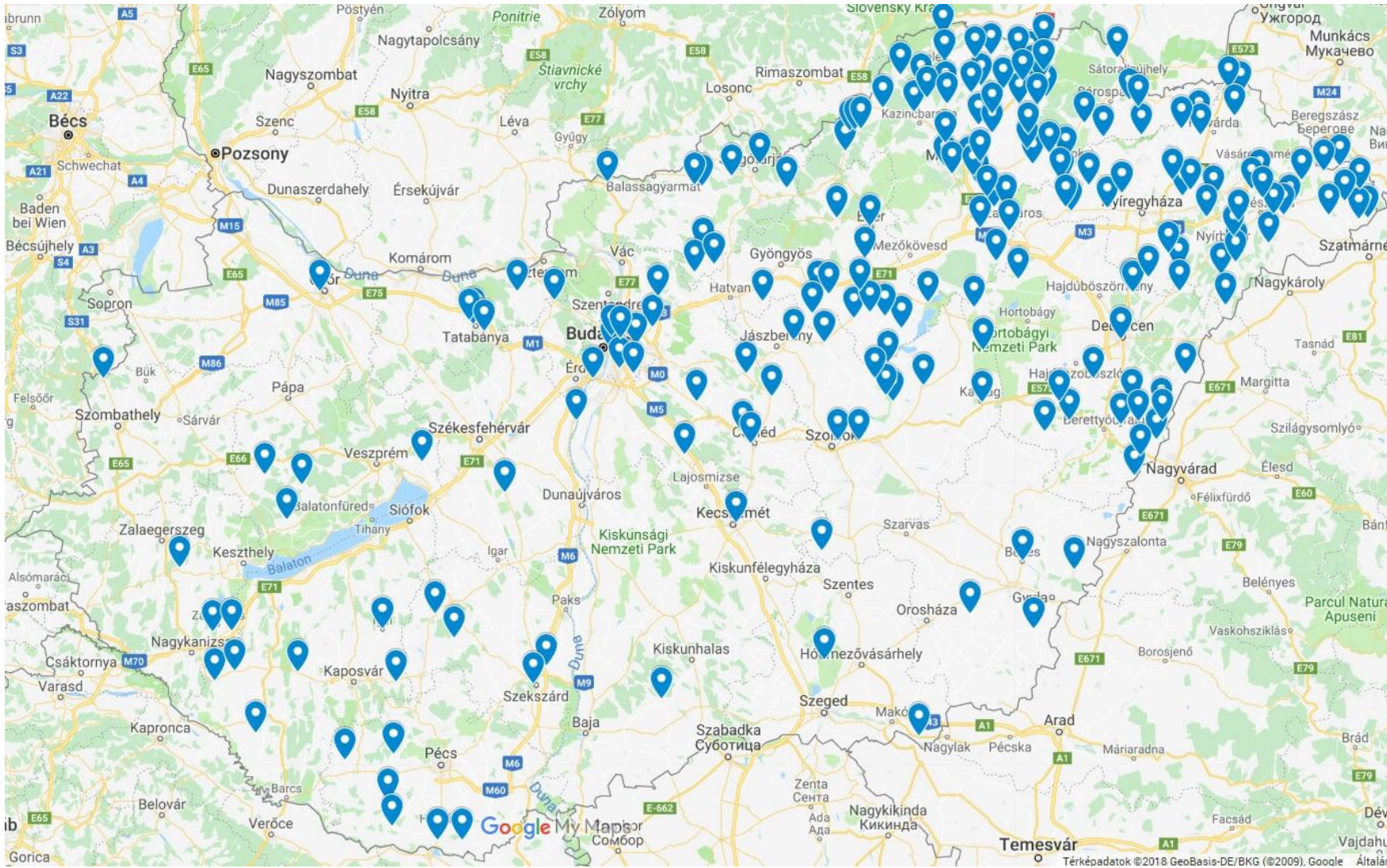
- A pedagógusok kérhetnek hozzáférést a feladatbankhoz
- Az eDia rendszerben lévő feladatokból saját online felmérő tesztekkel állíthatnak össze
- Osztály/ diákszintű kiközvetítésre van lehetőség
- Azonnali százalékos visszajelzést kapnak a tanulók
- A válaszok lekérésére van lehetőség
- Fejlesztő (gyakorló) tesztekkel lehet összeállítani és használni

Hátrányos helyzetű iskolák támogatása

Hátrányos helyzetű iskolák támogatása

Hátrányos helyzetű iskolák támogatása

- Felkérés a csatlakozásra
- Személyes kapcsolattartás
- Fókuszcsoportok kiválasztása, személyes konzultáció
- Az iskolán belüli és az iskolában nem kezelhető problémák feltérképezése
- A reziliencia tanulmányozása
- A speciális igényeknek megfelelő támogatás

Az diagnosztikus értékelés kiterjesztése

az óvodai nevelés,
az óvoda-iskola átmenet,
és a sikeres iskolakezdés

támogatására

A DIFER digitalizálása

Online mérések az óvodában

Az eDIFER reliabilitása, validitása

Új generációs, új tartalmi keretekre épülő, online mérésekre optimalizált tesztcsomag kifejlesztése

Az iskolakészültség online mérésének fő elemei

- IKT alapok, eszközhasználat készségei
- Az utasítások követése
- Induktív gondolkodás
- Az olvasás előfeltételei (early literacy)
- A matematika-tanulás előfeltételei (early numeracy)

Az eDia rendszer jelenlegi szolgáltatásai

- Mérés a tanév elején
  - 1. félév fejlesztő fázis
- Mérés a tanév közepén
  - 2. félév fejlesztő fázis
- Mérés a tanév végén

Fejlesztő programok - eLea

- Induktív gondolkodás (főként matematika tartalom), 3-5. évf. – ELÉRHETŐ (edia.hu/demoind)
- Szóolvasó készség, 3-5. évf. – ELÉRHETŐ (edia.hu/demoszokincs)
- Fejlesztés alatt:
  - Morfológiai tudatosság és olvasás-szövegértési képesség 3-5. évf. (edia.hu/demolv1)
  - Olvasástechnika, nyelvi kifejezőkészség és szókincs 3-5. évf. (edia.hu/demolv2)
  - Olvasási stratégiák, 5-8. évf
  - Matematikai gondolkodás, 3-5. évf. (offline)
  - Természettudomány: MTA-SZTE Természettudomány Tanítása Kutatócsoport (edu.u-szeged.hu/ttkcs)

Empirikus eredmények

- eDIFER mint iskolakezdő mérés
- Finn-magyar összehasonlító elemzések
- Az új generációs eszközcsomag előrejelző erejének (prediktív validitás) elemzése
  - a családi környezet stabilizáló szerepe
  - az általános intellektuális képességek szerepe

Az eDia rendszer adaptálása az új NAT-hoz

- Az eDia eleve „NAT-barát” rendszer
  - „1.3.3. EGYÉNRE SZABOTT TANULÁSI UTAK, A TANULÓI SOKFÉLESÉG FIGYELEMBEVÉTELE
    - 1.3.3.1. Személyre szabott tanulás és pedagógiai támaszrendszerek
    - 1.3.3.2. Személyre szabott tanulás és differenciált oktatás
    - 1.3.3.3. Általánosan alkalmazott differenciált tanulásszervezési módok”
- A diszciplináris dimenzió tartalmának dúsítása új feladatokkal

Összegzés

Az eDia diagnosztikus értékelési rendszer kész a rendszerszerű üzemeltetésre

Elterjesztéséhez, teljes körű hasznosításához az iskolák többségében rendelkezésre állnak a feltételek

A rendszer folyamatosan fejlődik, épít a pedagógiai kutatás és a technológiai fejlődés legújabb eredményeire

Köszönöm a figyelmet!

www.staff.u-szeged.hu/~csapo

■ UNIVERSITY
OF SZEGED

12:05 – 12:30

- 25 perc